

Harku valla avaliku huviga metsade teemaplaneeringu eelnõu (eskiislahenduse) avalikustamise järgse avaliku arutelu protokoll

Muraste

09.06.2025.a.

Koosolek algas kell: 17.00

Koosolek lõppes kell: 18.30

Koosolekut juhatas: Riho Saksus

Koosolekut protokollis: Laine Vain

Koosolekul osalesid: vastavalt osavõtjate nimekirjale

09.06.2025 kell 17.00 alguse saanud arutelu avas vallavanem Erik Sandla.

Teemaplaneeringu koostaja Kristo Kiiker tegi lühiülevaate teemaplaneeringu koostamise vajadusest ja eesmärgist. Avaliku huviga metsaks määramise eeldustest. Avaliku huviga metsade määramise põhimõtetest. Avaliku huviga metsade majandamise määramise põhimõtetest.

Abivallavanem Riho Saksus tegi lühiülevaate teemaplaneeringu eelnõu (eskiislahenduse) avalikustamise jooksul laekunud seisukohtadest ja arvamustest.

Volikogu planeerimis- ja keskkonnakomisjoni liige V. Rajasaar- oli üks väide, et maaomanikule ei meeldi kui maa määratakse avaliku huviga metsaks. Tegelikult need on ju seda kogu aeg olnud ja seal kehtib igamehe õigus nii või teisiti- võimalus seeni ja marju korjata, viibida maaüksusel päikesetõusust päikeseloojanguni. Selles osas ei muutu teemaplaneeringu kehtestamisega mitte midagi. Mingeid uusi piiranguid, mis puudutab inimeste liikumist metsas, juurde ei tule.

R. Saksus- avaliku väljapaneku mõte ongi see, et kõigil oli võimalik arvamust avaldada ja see oli inimese arvamus.

Planeerimis- ja ehitusosakonna juhataja Kristiina Ott-Rätsepp tutvustab lühidalt teemaplaneeringu menetluse edasist protsessi- ära on olnud teemaplaneeringu eelnõu (eskiislahenduse) avalik väljapanek, kogusime kokku avaliku väljapaneku jooksul laekunud ettepanekud/vastuväited/arvamused, täna on avalik arutelu, kaks arutelu on veel järgmisel nädalal ees. Seejärel esitame esitatud arvamused volikogule ja peame saama volikogult suunise, kuidas me selle teemaplaneeringuga edasi läheme. Peamine küsimus, mis avalikustamisel ka välja tuli, oli see, et kas eramaad kaasata avaliku huviga metsade hulka või piirduda riigile kuuluvate metsa aladega, millest kogu see teemaplaneeringu koostamine kunagi alguse sai.

H. Kalm- vastuseks V. Rajasaarele, et ühegi õigusaktiga ei ole pandud eramaa omanikule kohustust tagada, et temale kuuluvale maale oleks igapäev õigus minna. Kui omanik väljendab selgelt, et ta ei soovi külastajaid oma maal, siis tal on selleks õigus. Teemaplaneering aga ütleb, et see on avaliku huviga mets ja kui te räägite teemaplaneeringus pohla ja seenemetsadest, siis see justkui viitab sellele, et inimesed saavad hakata seda kasutama ja inimestel on justkui selleks ka teemaplaneeringust tulenev ootus, et ta saab eramaad kasutada puhkuse veetmiseks ja seal seeni ning marju korjata.

K. Kiiker- võõraste isikute viibimist eramaal saab piirata siltidega, see tuleneb seadusest, see on nii praegu ja see jääb nii ka peale teemaplaneeringu kehtestamist. Teemaplaneering otseselt ei tee üleskutset metsast seeni ja marju korjama tulema.

H. Kalm- kui vaadata teemaplaneeringu kaarti, siis teemaplaneeringus selgelt viitatakse, et peamiselt on tegemist pohlametsaga, seenemetsaga, kuigi mina maaomanikuna ei ole sealt kunagi ühtegi pohla või seent saanud.

K. Kiiker- enamjaolt on tegemist riigimetsaga, kus on kõigil õigus seeni ja marju korjata. Teemaplaneering hõlmab nii eramaid kui riigimaid. Teemaplaneering ei ole suunatud ühegi konkreetse eraomaniku vastu, teemaplaneering on üks tervik. Omanik saab vallale omapoolse ettepaneku teha, vald saab selle üle vaadata ning nagu juba ka eelnevalt sai öeldud, et volikogu peab peale arutelusid tegema otsuse, kuidas teemaplaneeringuga edasi minna, kas planeeringus on vaid riigimaid või hõlmab planeering ka eramaid.

M. Kilumets- ma tahaks aru saada minule kuuluva maa piirangutest, et mis minu maal muutub? Mis uuringuid on tehtud ja millal viimati tehti? Minul on metsatükk, mis otsest väärtust mitte kellelegi ei oma, see on nüüd müratõkkeseinana märgitud, sellest võib ka aru saada aga mõni aasta varem võeti minu kõrval olevalt maalt kõik puud maha ja siis nüüd minu maa jääb müratõkkeseinaks. Mis minu maa osas muutub? Kuidas ma seda majandama pean hakkama?

K. Kiiker- Harku valla kodulehel on üleval teemaplaneeringu veebikaart ja kui te kaardil huvipakkuval maaüksusel klikkate, siis avaneb info aken, kus on välja toodud sealse metsa eesmärk ja teemaplaneeringuga määratavad tingimused, sh ka metsa majandamise tingimused.

V. Rajasaar- kui eramaaomanik ei soovi oma kinnistul näha teisi inimesi, siis ta saab panna vastavad sildid välja.

M. Kuller- minu maa on peaaegu tervenisti sihtkaitsevööndis, ma ei soovi seda metsa kasutada ei raiategevuseks ega metsa müümiseks, jalutada saab seal vaid kummikutega, aga valla poolt tahetakse sinna määrata tingimused, et tagatud oleksid ligipääsuteed ja matkarajad. Vald soovib sellest metsast teha mitte metsa, vaid parki. Milleks võtta sellist ala avaliku huviga metsaks. Avaliku huviga metsa mõiste on väga udune mõiste ja sinna alla saab panna mida iganes. Mina ei näe, et see teemaplaneering oleks üldplaneeringu täiendus, see on pigem üldplaneeringu ümbertegemine.

K. Kiiker- kui maaüksus jääb looduskaitseala sihtkaitsevööndisse, siis selle teemaplaneeringuga ei panda ühtegi täiendavat tingimust maaüksusele. Maakasutust reguleerib seal looduskaitseadus.

M. Kuller- aga jätke välja see maaüksus siis.

K. Kiiker- kuvame teemaplaneeringus kõiki looduskaitse alla jäävaid maid, et tekiks terviklik pilt.

M. Kuller- mis on selle seaduslik alus minu jaoks.

K. Kiiker- maakasutust reguleerib teil looduskaitse seadus. Teemaplaneeringus kuvatakse ka kõiki looduskaitse alla jäävaid maaüksuseid, et tekiks terviklik pilt. Kui me kaitsealad välja jätaksime, siis tekiksid kaardil nõ tühjad laigud. Võib öelda, et looduskaitsealad on justkui metsade tuumalad ja lisanduvad alad on koridori alad, mis neid ühendavad.

R. Saksus- tutvustab lühidalt Harku valla veebilehel olevat teemaplaneeringu kaarti. Kaardil on näha rohelised alad, kus siis täiendavaid piiranguid ei seata, need on alad, millel juba on looduskaitse piirangud peal ning punased on siis need alad, millele teemaplaneeringuga seatakse täiendavaid piiranguid metsa majandamiseks.

T. Laesson- kui on eraisikule kuuluvad maad võetud avaliku huviga metsa alaks, siis on vaja konkreetselt välja tuua, milleks neid tahetakse kasutada. Praegu konkreetselt metsade hulgas on nii riigimetsi kui erametsi ja see tekitabki probleemi, et ei ole konkreetselt määratletud. Näiteks on välja toodud, et eesmärk on igapäevane puhkus, korilus, kaitse tuulte ja tuisu eest, esteetiline- ei ole välja toodud, et milline ala on koriluseks, milline ala kaitseb tuulte ja tuisu eest jne. Kui neid erinevusi ei ole kaardil välja toodud metsade lõikes, siis see tähendab seda, et kõikides metsades võivad inimesed käia korilust tegemas, ringi käia ja ühtlasi see mets on kaitse tuulte ja tuisu eest. Kui te tooksite nad eraldi välja, siis tõenäoliselt inimesed ei vaidleks. Kaitse tuulte ja tuisu eest ning esteetiline pool on arusaadav aga sel hetkel kui maja ümber hakkavad käima võõrad inimesed ja meil on üldplaneeringust tulenev selline kitsendus peale pandud koriluseks, siis ma ei näe põhjust sellel. Praegu on eesmärgi alla pandud pikk loetelu, peab olema konkreetselt tuvastatav, milline ala millise eesmärgiga kattub.

R. Saksus- see selle avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu mõte ongi, et me saaksime kokku koguda asjakohased ettepanekud ja nendega siis võimalusel arvestada.

V. Rajasaar- tahaksin rahustada, et selle teemaplaneeringu kehtestamisega ei muutu inimeste käimine nendes metsades mitte kuidagi, kõik jääb samamoodi nagu praegu. Mitte miski ei kutsu inimesi juurde. Samad inimesed, kes eluaeg põlvkondade kaupa on käinud, käivad edasi, teemaplaneering juurde ei kutsu. Soov on kaitsta metsi, mis on põlvkondi olnud olulised metsad ja kus on käidud. Kaitsta metsi võimalike ohtude eest, see on selle teemaplaneeringu eesmärk.

T. Laesson- kui Harju maakonna teemaplaneeringut vaadata, siis metsad nii Harku vallas kui Tallinna lähiümbruses on määratletud kui Tallinna ja lähiala rekreatsiooni alana. Kui te räägite, et tegemist on vaid kohalike inimeste metsadega, siis te lähete vastuollu maakonnaplaneeringuga. Teemaplaneeringus ei ole kirjas, et muudetakse Harju maakonna teemaplaneeringut.

R. Saksus- tulen tagasi eelpool öeldu juurde, mis puudutas matkaradasid ja juurdepääsuteid, siis selle teemaplaneeringuga ei teki metsades juurde ligipääsuteid ja radu. Keegi ei hakka juurde täiendavalt midagi rajama.

K. Pals- minu ettepanek on, et jätame eramaad välja kui tahta planeerida, siis teeme seda riigimaadel. Murekoht on see, et planeering on suuresti sündinud kaardi peal, reaalselt ei ole kohapeal käidud. Humala külast toon näite- seal saavad inimesed reaalselt surma, planeeringus on lasketiir näidatud avaliku huviga metsa alaks, ärge tehke sellist asja. Teine asi, millest ma aru ei saa, on see, et me räägime metsadest aga metsa alana on märgitud heinamaad, Tui park

on märgitud metsaks, samuti Harku mõisa park- park ei ole aga metsamaa, park on park. Ma ei saa aru, et mis probleemi me selle teemaplaneeringuga lahendame, mis on selle teemaplaneeringu eesmärk. Praegune volikogu ütleb, et tegemist on puhkemetsaga, järgmine volikogu koosseis teeb sinna puhkerajatised, juurdepääsuteed jne, ärme paneme lumepalli veerema.

R. Saksus- sinu arvamus on fikseeritud ja need said veelkord kirja.

Volikogu planeerimis- ja keskkonnakomisjoni esimees K. Kruusojä- toetan Val'i, homsest otseselt ei muutu midagi, tegelikult kaitseme keskkonda ja valdavalt reguleerime raiet. Harku valla eesmärk on lageraieid vältida, majandada metsa teisel moel. Saan aru ka maaomanikest aga täna oleme kohtus ja vaidleme selle üle, et Vääna-Jõesuu mets soovitakse võtta maha, et hakata seal liiva kaevama, see ei ole reaalne.

G. Eesmaa- praktiline kogemus eelmisest aastast. Harku oja äärsele kinnistule toodi 27 kotti prahti, pooled kotid visati ojja, lisaks mitu sületäit kuivanud põõsaid ja suur koorem munakive. See on näide Sõrve looduskaitsealast, tee otsas on tupik tee märk ja telliskivi keelumärk.

K. Kruusojä- realselt halb praktika.

G. Eesmaa- realselt kuri kiri tuli vallast, et olgu ära koristatud.

K. Kruusojä- minu maa peale on ka prahti toodud ja nii ongi, et kui ma kätte ei ole prahi toojat saanud, siis mida ma teen, pean selle ise ära koristama. Sodi metsa alla viimise vastu ei saa, sellega võitleb vald pidevalt.

R. Saksus- see on teine teema, see ei puutu avaliku huviga metsade teemaplaneeringusse, läheme tänase teemaga edasi.

H. Kalm- ütlete et keegi ei tule selle teemaplaneeringu pärast rohkem metsa, olen harku vallas olnud sünnist saati. Täna on liikvas sadu hooneid. Meie maal ei ole kunagi tehtud lageraieid, meil on põllumaa, karjamaa, metsamaa ja nüüd ütlete, et see on avaliku huviga ala ning puhke- virgestusmaa. Mul on hobuste karjamaa ja kellelgi ei ole õigus tulle hobuste karjamaale. Kaitsmist ei vaja vaid metsloomad, kaitsmist vajavad ka hobused. Mina olen hoidnud ja puhastanud oma maid ja nüüd tuleb keegi kolmas isik, märgib selle avaliku huviga metsana ja see ala tehaksegi avaliku huviga alaks.

K. Kruusojä- mina tulin 20a tagasi maale elama. Volikokku tulin selle pärast, et vald hakkas õismäeks muutuma. Totaalne planeerimine käis, kõiki maid hakati ruutudeks jagama ja elamumaadeks muutma. Teemaplaneeringutega leitaksegi tasakaal arengule omavalitsuses. Valla üldplaneering ongi ühiskondlik kokkulepe, milles lepatakse kokku, et kuidas me siin kõik koos hakkama saame.

K. Pals- selle planeeringuga ehitamist ei reguleerita. Te ütlesite, et metsad võetakse maha, metsa lageraiet teeb RMK, tegelege RMK-ga. Mõtleme selle peale, kuidas saame metsi juurde tekitada, mitte selle peale, kuidas erametsaomanikele piiranguid seada.

H. Kalm- metsseadusest tulenevalt võib kohaliku omavalitsuse üksus kokkuleppel maaomanikuga planeeringuga seada piiranguid üksnes maaomanikuga kokkuleppel. Kuidas on lahendatud see, teid ei huvita seadus ja te seate piiranguid ilma maaomanike nõusolekuta.

V. Rajasaar- saame teha nii, et need metsaomanikud, kes ei taha piiranguid värvime kaardil teist värvi.

H. Kalm- teemaplaneeringus esitate valeandmeid, alad, kus on tehtud lageraie, on tähistatud metsana, tegelikkuses seal metsa ei ole.

K. Kiiker- metsa arenguklassi kirjeldamisel on aluseks võetud Metsaportaali kantud metsade takseerandmed seisuga jaanuar 2025. seal võib tõesti olla olukord, et mets on ära raiutud, aga metsamaa on endiselt olemas. Ei oma tähtsust asjaolu, kas maaüksustel on kunagi teostatud lageraie või mitte. Metsaseadusest lähtuvalt on metsaomanikul metsa uuendamise kohustus. Lageraie teostamine ei tähenda seda, et peale raie teostamist saab asuda seisukohale, et enam ei ole tegemist metsamaaga.

H. Kalm- ütlete, et maaomanikul on metsa tagasiistutamise kohustus, maaomanik istutab taimed peale ja siis tallatakse istutatud taimed ära.

K. Kiiker- selle teemaplaneeringuga ei tehta üleskutset tulla massiliselt metsa. Vaatame selle kriitiliselt veel vallaga üle ja võibolla peame sõnastust teemaplaneeringus muutma/täpsustama.

M. Kuller- jätta erametsad välja, kui on vaja kitsendusi seada, siis saab seda teha iga erametsa omanikuga eraldi kokku leppides.

T. Laesson- kui kogukond vaatab teemaplaneeringut ja näeb, et eesmärk on korilus ja rekreatsioon, siis hakatakse selle järgi käima, palun tehke iga maaüksuse osas ära see erisus, ja tooge välja, mis eesmärki iga metsaala kannab.

R. Saksus- ettepanek on juba fikseeritud, vaatame selle ettepaneku kindlasti üle.

T. Laesson- osades kohtades täpsustatakse teemaplaneeringuga kehtivas detailplaneeringus määratud tingimusi. Detailplaneering on oma täpsusastmega detailsem kui teemaplaneering ja seetõttu ei ole juriidiliselt korrektne teemaplaneeringuga täpsustada detailplaneeringu tingimusi.

Raied- saan aru, et eesmärk on see, et ei tehtaks lageraieid. Välistage lageraied. Praegusel hetkel on teemaplaneeringus olukord, kus Elektrilevi ei saa teha õhuliini jaoks trassiraiet- seda ei ole teemaplaneeringus kirjas. Samuti ei ole võimalik teha kraavide jaoks trassiraiet. Metsaseaduses on eraldi trassiraie liik aga teemaplaneeringus ei ole seda kirjas, välja on toodud, et lubatud on hooldus, uuendus ja valikraie.

Metsa majandamise insener Eddi Tomband- kui metsi üldse ei raiuta, siis kaotab mets oma esteetilise, rekreatiivse ja lodushoiu väärtuse. Olen teinud ettepaneku leevendada kahes kohas raiet, sellepärast et kui üldse ei raiuta, siis on seal vähem liike ja ka esteetiline väärtus väheneb. RMK metsades kui piirame nii, et uuendus ja lageraied ei ole, siis RMK jaoks kaotab raie üldse mõtte ja mõne puu järgi ei ole otstarbekas harvesteri metsa saata ja selle piiranguga saavutame

selle, et RMK metsi ei raiu. Meie metsad vananevad, puud kukuvad risti-rästi, ürask sööb kuuski ja rekreatiivsel eesmärgil metsi enam tulevikus kasutada ei saa. Juhin lihtsalt tähelepanu tuleviku ohule.

H. Kalm- peaks kehtima võrdse kohtlemise printsiip- miks minu kõrval olev maa ei ole teemaplaneeringusse võetud, minu maa aga on. Saatsin samasisulise küsimuse kirjaga ka valda.

K. Kiiker- vaatame selle koos vallaga üle ja vastame teile kirjalikult.

R. Saksus- ideekorje käigus said kogukonnad oma ettepanekuid teha ja selliselt kogukonnad need metsaalad kaardile kandsid aga see siin ei ole see lõplik tõde, mida volikogu kehtestama hakkaks. Veelkord, kogume avalikul arutelul mõtted ja arvamused kokku ja siis teeme otsuse, kuidas teemaplaneeringuga edasi läheme.

M. Kilumets- saan aru, et maaomanikud on üksmeelel, et erametsad jäetaks teemaplaneeringust välja. Plaan on üllas ja ilus aga arvestage ka erametsa omanikega.

K. Kruusojä- kuulan vastuseisu ja sisimas saan sellest aru. Samas, Harku vald ei ole enam selline koht, kus sa oled üksinda põlislaanes, me mõjutame üksteist. Kaevandajad tahavad kaevandada, arendajad ehitada, kaitsevähelased tahavad lasketiiru siia ehitada- me vajame tasakaalu ja me peame selle kuidagi üheskoos leidma. Keegi ei keela metsa majandamist ära, teemaplaneeringuga lepatakse kokku metsa majandamise viisid. Eelkõige on see alguse saanud RMK metsades tehtud lageraietest. Kahju on öelda aga metsa omanik on tegelikult esimene, kes oleks kaevandajale maa maha müünud. Kuna asustustihedus on läinud väga suureks, siis peabki vald teemaplaneeringuga keskkonda reguleerima. Keegi ei taha võtta maaomanikelt metsa ära ja keegi ei taha saata hordide viisi inimesi metsa marju korjama, teemaplaneeringuga soovitakse tasakaalustada ja hoida keskkonda.

R. Saksus- teeb veelkord lühidalt ülevaate teemaplaneeringu menetluse edasisest protsessist.

G. Eesmaa-soovitus töö tegijale, et kaardile võiks märkida ka koostamise aasta, siis on hiljem aru saada, et mis aasta kaart see on.

M. Kilumets- teemaplaneering tuleks koostada uuringute põhjal, mitte selle põhjal, et külaselts märgib kaardil endale sobivad metsa alad.

RMK esindaja Elor Ilmet - Viti küla kaitsemets- sinna on pandud peale, et on kohalik kaitseala, tegelikult on juba ka EELISesse kiht peale pandud, et sinna tuleb riiklik kaitseala. See tuleks üle vaadata, muidu tuleb ühe ala peale kohalik kaitseala ja riiklik kaitseala.

/allkirjastatud digitaalselt/

Riho Saksus

Koosoleku juhataja

/allkirjastatud digitaalselt/

Laine Vain

Protokollija